

# ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 378

гр. Враца, 21.07.2023 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА** в публично заседание на двадесет и първи юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ана Б. Ангелова-Методиева

при участието на секретаря Миглена Н. Костадинова  
в присъствието на прокурора В. Ив. Д.  
като разглежда докладваното от Ана Б. Ангелова-Методиева Частно  
наказателно дело № 20231400200459 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.437, ал.2 НПК.

Образувано е въз основа на молба с вх. №3918/15.06.2023г. по описа на Окръжен съд – Враца, подадена от осъдения В. Б. Р., с ЕГН \*\*\*\*\*, изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в Затвора - Враца, с която отправя искане за УПО от неизтърпения остатък от наложеното му наказание. Същият оспорва констатациите направени в доклада по чл.155 ЗИНЗС, оспорва дейностите които са му възложени с плана на присъдата, оспорва и заповедите, с които са му наложени дисциплинарни наказания.

Към молбата са приложени писмени доказателства – становище от Началника на Затвора - Враца, доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата и личното затворническо досие на осъдения и актуална справка за остатъка от наложеното наказание "Лишаване от свобода", които съда прие и прочете като писмени доказателства по делото. Приеха се и справка, изготвена от Затвора-Враца и входирана в ОС-Враца с вх. № 4332/05.07.2023 г., писмо с изх. № 8557/21.07.2023 г.

В съдебно заседание, осъденият В. Р. участва лично, като поддържа молбата си и прави искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от наложеното му наказание. Излага доводи, че през престоя му в Затвора-Враца до момента не е извършено нищо полезно спрямо него. Сочи, че е полагал доброволен труд по чл. 80 от ЗИНЗС и ако е имало първоначален доклад би трябвало да е отразено в него намаляване на оценката на риска, но това не е било направено от затворническата администрация. Поддържа, че преди една година е придобил право да

бъда изведен в по-лек тип на излежаване и режим, но не е направено от ръководството, без да има основание да бъде задържан в "строг" режим. Поддържа, че в плана на присъдата са заложени дейности, които нямат отношение към излежаваната от него присъда. Сочи, че една от тези дейности е за злоупотреба с алкохол, а такова осъждане е имал от преди 10 години, което е изтърпял и то е едно. Оспорва и констатацията в доклада, че е привързан към криминално проявени лица, за което не е посочена нито една конкретика, което навява на извода, че семейството му и приятелският му кръг са криминално проявени. Оспорва и заповед за наказание - № 3104 като посочва, че визираното нарушение е използвано като мотив да не бъде изведен от открит тип, че е имал агресивно поведение и в следствие са издадени 23 заповеди, с които са му наложени дисциплинарни наказания. Посочва, че е имал добро поведение, помагал е на др. лишени от свобода да се интегрират в затворническата общност, но не е отчетено от затворническата администрация.

С.М. – инспектор "Режимна дейност" в Затвора - Враца, упълномощен от Началника на Затвора - Враца изразява становище за неоснователност на молбата. Сочи, че л.св. Р. излага факти и твърдения, които не са свързани по никакъв начин с изясняване на делото за условно-предсрочно освобождаване. По отношение на правното му положение, излага доводи, че към настоящия момент Р. търпи общо наказание лишаване свобода в размер на 5 години, в условията на "специален" режим. Същият е изтърпял законопределения минимум, който в случая е 1/2 от наложеното му наказание. Оценката на риска от вреди и рецидив е със средни стойности. Въпреки проведената корекционна работа с лишения от свобода, след направената преоценка, неповлияна от корекционното въздействие, са налице дефицитните зони. Изтъква, че л.св. има агресивна поведенческа тенденция, произхождаща от системно допускани дисциплинарни нарушения в кратък период, което е показателно за слабите възможности да ограничава собственото си поведение с правилата и нормите. Счита, че с цялостното си поведение не е дал достатъчно доказателства изискващи се в чл.439а НПК предвид, което моли съда да остави молбата на л.св.Р. без уважение.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП Враца дава становище за неоснователност на молбата и прави искане за оставянето ѝ без уважение. Счита, че работата с лишения от свобода следва да продължи и същия не следва да бъде условно-предсрочно освободен.

В последна си дума Р. заявява, че ръководството на затвора смята, че заповедите на началника имат надзаконова сила и са над Конституцията. Крайно неприемливо е, служители да се смятат за законотворци, правораздаватели и прилагачи. Те са изпълнители и длъжностни лица. Моли съда да се има предвид, че никъде в ЗИНЗС не е посочено, че надзорен състав може да възлага трудова дейност, а е посочено в чл. 175 от ЗИНЗС, че трудът по хигиена и чистота се организира от инспектор социална

дейност и се контролира от надзорния състав. Моли, съда да уважи молбата му.

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери представените по делото писмени доказателства, намира молбата за процесуално допустима, но неоснователна по следните съображения:

С определение постановено по ЧНД № 772/2022г. по описа на Софийски градски съд са групирани наказанията на л. св. Р., като от наложените по НОХД № 841/2014г. на РС - Б.град, НОХД № 10473/2015г. на СРС, НОХД № 2876/2015г. на СРС, НОХД № 100/2016г. и НОХД № 2137/2018г. на СпНС - София е определено едно общо наказание в размер на 5 години "лишаване от свобода", при първоначален "строг" режим на изтърпяване.

На основание чл. 59 от НК е приспаднато предварително задържане и изтърпяно наказание при предходен престой в МЛС в общ размер на 1 година 2 месеца 26 дни.

Л.св. В. Р. е постъпил в Затвора – София на 22.02.2022г., а на основание Заповед №954/09.03.2022г. на МП – ГДИН е преведен в Затвора – Враца на 14.03.2022г. за доизтърпяване на наложеното му наказание "лишаване от свобода". Към датата на съдебно заседание 21.07.2023г., остатъкът от изтърпяваното наказание е 2 години, 1 месец и 25 дни.

При тези данни е видно, че осъдения фактически е изтърпял повече от 1/2 от определеното му наказание, каквото е изискването на разпоредбата на чл. 70, ал. 1, т. 1 НК.

Първоначално отчетените стойности на риска от рецидив са в средни стойности - 52 точки. В профилът на криминогенни нужди дефицитни зони се очертават:

- Отношение към правонарушението - формално поема отговорност за деянието;
- Управление на финанси и доходи - част от спечелените финансови средства са от нелегални дейности;
- Начин на живот и обкръжение - привързан към криминално проявени лица;
- Злоупотреба с алкохол - има осъждания за управление на МПС след употреба на алкохол.

Рискът от вреди е нисък за служителите и за лишените от свобода. В условията на контролирана среда демонстрира толерантно отношение и не декларира дискриминационни нагласи. Нисък е рискът от суицид и самоувреждане. Рискът към обществото е определен като среден и се определя от криминалната му история, където фигурират престъпления на основание чл. 343б и чл.343в от НК.

В първоначално изготвения план на присъдата като целите и задачите са

заложени:

- Изграждане на самокритично отношение към деянието - посредством индивидуални беседи в насока анализиране на правонарушението;
- Осмисляне на отношението си към приятелския кръг, под чистото въздействие се намира в затвора и с които ще контактува в бъдеще;
- Включване в специализирана програма "Толерантност в затвора, толерантност в живота";
- Спазване на правилата и недопускане на наказания;
- Изпълнение на прогресивната система.

При изготвената актуална оценка на риска от рецидив отчетените стойности са в диапазона на средните нива - 56 точки. Съпоставена с предходно извършената се отбелязва повишаване на стойностите в следните раздели: "Отношение към правонарушението"; "Трудова заетост"; "Междучелностни проблеми"; "Умения за мислене".

Отразено е в доклада, че с поведението си л.св. Р. показва, че не приема властта в лицето на пенитенциарните служители. Очертано е трайно тенденциозно поведение целящо уронване на авторитет и оклеветяване насочено към конкретни служители от администрацията на Затвора - Враца. Поради установена трайна несъвместимост с ИСДВР на 4-та група, на 20.03.2023г. е разпределен от 4-та в 3-та група.

За периода от 15.06.2022г. до 16.03.2023г. е полагал доброволен труд на основание чл. 80 от ЗИНЗС към редакторския колектив на вестник "Заедно". В доклада е посочено, че след извършени проверки в библиотеката към Затвора е установено, че не изпълнявал възложената му от Началника на Затвора - Враца работа, съгласно изготвен списък предложение по чл. 80 от ЗИНЗС и Заповед № Л - 645/27.02.2023г. Посочва се, че Р. не уплътнявал работното си време, четял книги, вестници и решавал кръстословици, поради което е снет от заеманото работно място, след което не е депозирал молби за назначаване на обявени вакантни работни места.

В доклада е констатирано, че л.св. не възприема адекватно личния принос за възникване на проблемите. Не приема законоустановени норми, тълкувайки ги по собствен начин, изтъквайки ги в своя полза, със склонност да прехвърля вината на другите. Пренебрегва негативните последствия от действията си, прекомерно вярва в собственото си тълкуване на законите.

ИСДВР посочва, че въпреки проведената корекционна работа с лишения от свобода В. Р., след направената преоценка е отчетено, че същия не се повлиява от оказваното корекционно въздействие, остава негативно настроен към правораздавателната система, с изразени оневинителни нагласи по отношение на

криминалното поведение, омаловажава собствената вина. Изразява виждане, че постановената присъда е завишена.

Очертана е отчетлива регресивна поведенческа тенденция, произтичаща от системно допускани в кратък времеви период дисциплинарни нарушения, което е показателно за слабите възможности да ограничава собственото поведение в съответствие с правилата и нормите. До момента л.св. Р. е наказван съгласно ЗИНЗС 6 /шест/ пъти:

1)Заповед № Л-3104/19.10.2022г. на Началника на Затвора-гр.Враца - дисциплинарно нарушение чл. 96, т. 1 от ЗИНЗС, чл. 100, ал. 2, т. 2 във вр. с ал. 1 от ЗИНЗС -неизпълнение на утвърден график от Началника на затвора за почистване на помещенията за общо ползване; наложено дисциплинарно наказание на основание чл. 104, ал. 1 вр. чл. 101, т. 1 от ЗИНЗС - "Писмено предупреждение";

2)Заповед № Л-938/27.03.2023г. на Началника на Затвора-гр.Враца - дисциплинарно нарушение чл. 96, т. 4 от ЗИНЗС, чл. 100, ал. 2, т. 2 вр. с ал. 1 от ЗИНЗС – неуплътняване на работното време; наложено е дисциплинарно наказание на основание чл. 101, т. 2 от ЗИНЗС "Извънредно дежурство по поддържане на чистотата и хигиената за срок от 5 /пет/ дни";

3)Заповед № Л-1527/18.05.2023г. на Началника на Затвора-гр.Враца - дисциплинарно нарушение чл. 96, т. 4 от ЗИНЗС вр. чл. 100, ал. 2, т. 2 във вр. с ал. 1 от ЗИНЗС; наложено е дисциплинарно наказание на основание чл. 104, ал. 1 вр. чл. 101, т. 4 от ЗИНЗС "Забрана за участие в колективни мероприятия в и извън местата за лишаване от свобода";

4)Заповед № Л-1562/19.05.2023г. на Началника на Затвора-гр.Враца - наложено е дисциплинарно наказание на основание чл. 101, т. 5 от ЗИНЗС "Лишаване от хранителна пратка за срок от 2 /два/ месеца";

5)Заповед № Л-1758/05.06.2023г. на Началника на Затвора-гр.Враца - дисциплинарно нарушение чл. 96, т. 4 от ЗИНЗС; чл. 100, ал. 1 вр. ал. 2, т. 2 от ЗИНЗС; наложено е дисциплинарно наказание на основание чл. 104, ал. 1 вр. чл. 102, ал. 2 вр. чл. 101, т. 7 от ЗИНЗС "Изолиране в наказателна килия за срок до 14 денонощия" - 5 денонощия;

6)Заповед № Л-1759/05.06.2023г. на Началника на Затвора-гр.Враца - дисциплинарно нарушение чл. 96, т. 4 от ЗИНЗС; чл. 100, ал. 1 вр. ал. 2, т. 2 от ЗИНЗС; наложено е дисциплинарно наказание на основание чл. 104, ал. 1 вр. чл. 102, ал. 2 вр. чл. 101, т. 7 от ЗИНЗС "Изолиране в наказателна килия за срок до 14 денонощия" - 10 денонощия.

Посочено е в доклада за риска по чл.155 ЗИНЗС, че л.св. Р. се причислява към системните нарушители на ЗИНЗС, като до момента е наказван, съгласно ЗИНЗС, общо

6 /шест/ пъти, а в съдебно заседание се изтъкна, че са издадени 23 бр. заповеди за наложени дисциплинарни наказания, регистриращи устойчиво продължаващо реализирано поведение от л.св. Р. изразяващо се в пренебрегване на законоустановените норми в затвора, свързано отново с неизпълнение на издадени му разпореждания.

Не е награждаван съгласно ЗИНЗС поради липса на основания за поощрения.

През месец октомври 2022г. е участвал в корекционна програма "Умения за мислене". От месец април 2023г. е заявил желание за участие в курс "Християнски ценности". Регистрирани участия има в провеждани клубни дейности - игра на шах, както и в организирани турнири.

На този етап от изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" се отбелязва, че не са изпълнени планираните задачи в договорения план на присъдата, като конкретно се посочва не изпълнение в частта - участие в корекционна програма "Толерантност в затвора, толерантност в живота". На основание чл. 152, ал.2, т.2, чл. 157, ал.1 от ЗИНЗС в Затвора - Враца се утвърждава график от началника на затвора за провеждане на корекционни програми за съответната календарна година. Посочва се, че на видно място на информационните табла във всяка група е поставен утвърден от началника на Затвора, график с № 860/16.01.2023г. за провеждане на корекционни програми през 2023г. с информация за реда за включване, а именно чрез подаване на молба до началника на затвора. Л.св. Р. не е заявявал молба за включване в посочената програма. Отчита се като не изпълнена до момента и планирана задача - преминаване през етапите на прогресивната система, изразяващи се в замяна на режима в по-лек и прекатегоризиране в общежитие от открит тип.

Според ИСДВР, у осъдения липсват убедителни доказателства за неговото поправяне, както и заложените в плана на присъдата цели и задачи не са изпълнени в пълен обем.

От така установеното от фактическа страна се налагат следните правни изводи: За да се допусне УПО съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 1 НК, е необходимо кумулативно да са налице две предпоставки: осъденият да е изтърпял фактически в настоящия случай не по-малко от 1/2 от наказанието си и да е дал достатъчно доказателства за своето поправяне.

По отношение на л. св. Р. първата предпоставка формално е налице, същият е изтърпял 1/2 от наложеното му наказание "Лишаване от свобода".

Не е налице обаче втората предпоставка за УПО – достатъчно доказателства за поправянето на осъдения. Съгласно чл. 439а НПК доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителна промяна на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Както е видно, преценката дали има поправяне на осъдения следва да се формира от поведението му по време на цялостния му престой в

пенитенциарното заведение, въз основа на всички събрани по делото доказателства и от посочената разпоредба, без съдът да е обвързан от мнението на затворническата администрация.

Съдът, като прецени наличните доказателства по делото, фактите от които са описани в горното изложение, поведението на л. св. Р. по време на изтърпяване на наказанието, в изпълнение на набеязаните цели и задачи в плана за преодоляването им и риска от рецидив и вреди, счита, че няма как да се приеме наличие на достатъчно доказателства за поправянето му.

В случая са налице източници на информация за поведението на осъденото лице, от които е видно, че не се е поправил в пълна степен. Корекционната работа с него не е осъществена в максимална степен, поради което и следва да бъдат положени допълнителни усилия за постигането на максимално снижаване на риска от бъдещо противоправно поведение. Явно е, че за осъдения институтът на условно предсрочно освобождаване бива разглеждан само като една потенциална възможност за преждевременно напускане границите на местата за лишаване от свобода. Провежданата корекционно-възпитателна работа с него, в която е акцентирано върху промяна на нагласите му към по-добро поведение, не е дала резултат. Даваните насоки и мотивиране към спазване на разпоредбите на ЗИНЗС и ППЗИНЗС не довеждат до промяна в действията му.

Несъмнено отрицателните тенденции при изпълнението на наказанието на лишения от свобода преобладават. Корекционният процес до момента не дава очакваните позитивни резултати, което е видно от последната преоценка на осъдения и повишения риск от вреди. Същият с цялостното си поведение е показвал едно рисково поведение и импулсивност в действията си и упоритост при нарушение на реда в затворническото заведение. Наложените наказания не са изиграли ролята си, те са показател, че осъдения Р. няма добро поведение, неспазва реда в пенитенциарното заведение, злоупотребява с възложеното му доверие. Налице е лошо отношение към правилата и реда.

В тази насока и като се вземе предвид, че инспекторите, които осъществяват социалната дейност и възпитателната работа в местата за лишаване от свобода имат най-пряко наблюдение върху осъдените лица, съдът не намира основание да не възприеме мотивираното становище на затворническата администрация, че процесът на поправяне при лишения от свобода не е завършен към момента.

Следва да се отбележи, че законодателят ясно е посочил, че УПО от изтърпяване остатъка от наказание "лишаване от свобода" може да бъде постановено по отношение на осъден, който е дал доказателства за своето поправяне и същевременно е изтърпял съответно 1/2 от наложеното му наказание "лишаване от свобода". Не случайно на първо място в разпоредбата на чл. 70, ал. 1 от НК

законодателят като условие за постановяване на УПО е посочил необходимостта осъденият да е дал доказателства за своето поправяне, след което е поставил като изискване изтърпяването на съответната част от наказанието "лишаване от свобода".

Имайки предвид горното, от всички данни по делото може да се направи единственият извод, че е налице само една от двете законови предпоставки за условно предсрочно освобождаване, а именно тази по чл. 70, ал. 1, т. 1 НК - изтърпяване на не по-малко от 1/2 от наложеното наказание. Не е налице обаче втората предпоставка, тъй като с поведението си осъденото лице не е дало достатъчно убедителни доказателства за своето трайно поправяне и превъзпитание. Необходимо продължаване на поправителното въздействие спрямо молителя, за пълното постигане целите на наложеното наказание, дефинирани в чл.36 от НК, поради което и следва да бъде постановен отказ на молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяната част от наложеното му наказание.

При горните съображения и на основание чл. 441 НПК, вр. чл. 70, ал. 1 НК, Врачанският окръжен съд

## **ОПРЕДЕЛИ:**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на осъдения В. Б. Р., понастоящем в Затвора - Враца, българин, български гражданин, осъждан, ЕГН \*\*\*\*\*, да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на неизтърпяната част от наказанието "лишаване от свобода", определено му по ЧНД № 772/2022г. по описа на Софийски градски съд, с остатък 2/две/ години, 1/един/ месец и 25/двадесет и пет/ дни.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението след влизане в сила да се изпрати на Затвора - Враца.

Съдия при Окръжен съд – Враца: \_\_\_\_\_